

28.2.2025

VN/1446/2025
VNK005:00/2025

Pöytäkirja

Syrjinnän seurantajärjestelmän asiantuntijaryhmän kokous 1/2025

Aika 28.2.2025 klo 12.30-15.00

Paikka Auditorio, Eteläesplanadi 4, Helsinki

Osallistujat **Jäsenet ja varajäsenet**

varajäsen väitöskirjatutkija Omotomilola Ikotun
hallituksen jäsen Christine Namdar, Etnisten suhteiden ja kansainvälisen
muuttoliikkeen tutkimuksen seura ETMU ry
varajäsen hallituksen jäsen Michelle Francett-Hermes
johtava asiantuntija Tuuli Anna Renvik, Kaupunkitietopalvelut, Helsingin
kaupunki
asiantuntija Mikko Joronen, Ihmisoikeuskeskus,
kulttuuriasianneuvos Maija Lummepuro, opetus- ja kulttuuriministeriö,
tutkimusjohtaja Marja Tiilikainen, Siirtolaisuusinstituutti
erityisasiantuntija Anni Hyvärinen, sosiaali- ja terveysministeriö, tasa-
arvokeskus
ylitarkastaja Miko Lempinen, Tasa-arvovaltuutetun toimisto,
varajäsen erityisasiantuntija Anna Heino
erikoistutkija Marjut Pietiläinen, Tilastokeskus,
varajäsen yliaktuaari Joonas Toivola
johtava asiantuntija Seija Jalkanen, työ- ja elinkeinoministeriö,
varajäsen erityisasiantuntija Juho Peltonen
yhdenvertaisuusvaltuutettu Kristina Stenman
asiantuntija Klara Fält, Ihmisoikeuskeskus
asiantuntija Mikko Pursimo, Ihmisoikeuskeskus

Sihteeristö

johtava asiantuntija Katriina Nousiainen, valtioneuvoston kanslia,
erityisasiantuntija Sanna Malkki, valtioneuvoston kanslia
erityisasiantuntija Risto Alatarvas, valtioneuvoston kanslia
erityisasiantuntija Panu Artemjeff, oikeusministeriö
erityisasiantuntija Mia Luhtasaari, oikeusministeriö

1. Kokouksen avaus

Sanna Malkki valtioneuvoston kansaliasta avasi kokouksen ja toivotti osanottajat tervetulleiksi. Seurantaryhmän sihteeristö esittäytyi.

2. Orientoituminen asiantuntijaryhmän työskentelyyn

Sanna Malkki valtioneuvoston kansaliasta kertoi lyhyesti seurantajärjestelmän asettamisen taustoista. Kauden aikana laaditaan muun muassa pitkän aikavälin tiekartta kansallisen yhdenvertaisuustietopohjan kehittämiseksi, tehdään rasminvastaisen politiikkatyön vaikuttavuustutkimusta ja vahvistetaan rasismia ja syrjintää koskevan tutkimuksen yhteyttä päätöksentekoon.

Panu Artemjeff oikeusministeriöstä esitteli syrjinnän seurantaryhmän historiaan ja toiminnan kehittymistä. Seurantajärjestelmää alettiin kehittämään Euroopan Unionin rahoittamassa MERA-hankkeessa vuonna 2006 jonka puitteissa julkaistiin ensimmäinen raportti syrjinnän seurantajärjestelmän keskeisiksi elementeiksi Suomessa. Aluksi fokuksessa oli se, kuinka lisätä syrjintätietoa eri elämänalueilla sekä eri ryhmien kokemuksista. Ensimmäinen virallisesti asetettu seurantaryhmä asetettiin vuonna 2008 ja sitä koordinoitiin sisäministeriöstä käsin.

Seurantaryhmän toimintaan laadittiin 4 vuotinen toimintasuunnitelma, joka piti sisällään selvitysten tilaamista, olemassa olevan tiedon yhteen kokoamista ja syrjintään liittyvien tilaisuuksien järjestämistä. Vuonna 2015 järjestelmän koordinaatio siirtyi oikeusministeriöön ja saman vuonna laadittiin syrjintätietoa koskevat seurantaindikaattorit sekä verkkosivu, jolla syrjintää koskevaa tietoa julkaistaan. Oikeusministeriö alkoi myös julkaisemaan temaattisia tietoraportteja syrjintään liittyvistä teemoista. Vuonna 2023 hallituksen yhdenvertaisuustiedonanto siirsi valtioneuvoston yhdenvertaisuuskysymysten koordinaation valtioneuvoston kansliaan. Vuoden 2025 alussa valtioneuvoston kanslia asetti uuden syrjinnän seurantaryhmän, jonka ensimmäinen kokous oli kyseessä.

3. Asiantuntijaryhmän järjestäytyminen

Sihteeristö esitteli ennakkovalmistelujen pohjalta tehdyn ehdotuksen nimetä ryhmän puheenjohtajaksi Mikko Jorosen ihmisoikeuskeskuksesta sekä varapuheenjohtajaksi Tuuli Anna Renvikin Helsingin kaupungin tietokeskuksesta. Ehdotus sai kannatusta ja hyväksyttiin. Puheenjohtaja Mikko Joronen kiitti luottamuksesta ja otti kokouksen puheenjohtajuuden. Hän myös peräänkuulutti sitä, että on tärkeä pitää ryhmän keskustelukulttuuri luottamuksellisena jotta kaikista ilmiöön liittyvistä asioista voidaan keskustella turvallisesti.

4. Asiantuntijaryhmän jäsenten esittäytyminen

Seurantaryhmän jäsenet esittäytyivät ja kertoivat odotuksistaan seurantaryhmän toimintaan liittyen.

5. Learning Cafe

Asiantuntijaryhmä suoritti työpajatyöskentelyä, jonka tarkoituksen oli yhteiskehittää ryhmän asettamispäätöksessä määritellyjä työskentelymuotoja sekä muita syrjinnän seurantajärjestelmän puitteissa toteutettavia toimia. Työpajatyöskentelyn kehittämis ehdotukset on kerätty pöytäkirjan liitteeseen 1.

6. Työpajan yhteenveto

Työpajojen kirjurit tekivät yhteenvedon kunkin teeman osalta.

7. Muut asiat

Kokouksessa ei noussut muita asioita.

8. Seuraavan kokouksen ajankohta

Sovittiin että seuraava kokous pidetään ennen kesälomia ja tarkempi ajankohta haarukoiden sähköpostikyselyllä.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen ja kiitti osallistujia aktiivisuudesta ryhmän toiminnan kehittämisessä.

LIITE 1: Syrjinnän seurannan asiantuntijaryhmän learning café työskentelyn tiivistelmät